

Svensk Nationell Biobank för Myelom och MGUS

Nyhetsbrev 6

Biobanken finns som tidigare vid Genetiska kliniken i Lund där verksamhetschefen Maria Soller har huvudansvaret för allt provmaterial som förvaras vid verksamheten. Genetiska klinikkens kontaktperson för de prover som ingår i nationella biobanken för Myelom och MGUS är Anna Collin. Upplysningar kan också få från medlemmarna i styrgruppen – se nedan.

Totalt hade i juli 2014 samlats benmärgsceller i biobanken från c:a 1700 patienter med Myelom eller MGUS. Från flertalet av dessa finns också plasma, serum och lufttorkade benmärgsutstryk. Benmärgscellerna Ficoll-separeras och den mononukleära fraktionen där myelomcellerna finns samt granulocytfractionen vitalfrysas var för sig. Det ger möjlighet att studera såväl tumörcellerna och deras DNA som germ-line DNA i normala celler. Även om det fortfarande är prover från högst c:a 30 % av nydiagnosticerade fall av myelom i landet innebär biobanken en unik källa för forskning om sjukdomen. Sedan myelomregistrets start 2008 finns kliniska uppgifter om patienterna lätt tillgängliga.

Vi har hittills inte haft möjlighet att primärt anrika plasmaceller med CD138-selektion som måste göras efter upptining av de vitalfrysta cellerna. Förlust av myelomceller p.g.a. shedding av CD138 från cellytan är ett känt problem både vid långvarig transport och vid frysning. Ildikó Frigyesi· Björn Nilsson m.fl. har inom ramen för projektet Focus on Myeloma identifierat robustare cellytemarkörer som är stabila även efter frysning och upptining. Arbetet har publicerats i Blood januari 2014 och kommer att öka möjligheterna att effektivt utnyttja material som samlats i biobanker.

Genom samkörning med myelomregistret kombinerat med granskning av journaler vid ett antal större kliniker har vi kunnat identifiera många fall av MGUS i biobanken. Styrgruppen planerar att utvidga detta arbete genom en ny samkörning med cancerregistret eventuellt kombinerat med en enklare enkät för att säkerställa MGUS-diagnosen och eliminera risken för att icke rapporterade myelomfall klassas som MGUS. Även om MGUS-fallen är selekterade eftersom benmärgsundersökning inte görs i alla fall innebär tillgången till biologiskt material från en kohort av MGUS unika möjligheter till jämförelser. Särskilt intressant är att kunna studera material hos en och samma patient både i MGUS fas och efter transformation till myelom. Vi vill därför uppmana till fortsatt insändande av material från alla patienter med M-komponent där benmärgsundersökning bedömes indicerad. När ny benmärgsundersökning görs vid transformation av MGUS till Myelom är det också angeläget att prov sändes till biobanken.

Biobankens material är tillgängligt för alla forskningsprojekt som har en god vetenskaplig frågeställning. Styrgruppen prioriterar bland inkomna ansökningar. Glädjande nog har material från biobanken kommit till användning i en rad forskningsprojekt och ett flertal inviter om samarbete har kommit från andra biobanker i Europa. Redogörelse över forskningsprojekt som utnyttjat material från biobanken skickas till alla deltagare i plasmacellsgruppen för vidare spridning i din region. Hör annars av dig till någon av undertecknade så kommer informationen direkt.

För att provtagning och omhändertagning skall fungera optimalt är det viktigt att anvisningarna följs. All information om biobanken kommer att finnas tillgänglig via SFH:s hemsida (<http://www.sfhem.se/>) under diagnosgrupper/svenska plasmacellsgruppen. Där kommer att finnas länkar till remiss och till provtagningsanvisningar samt nyhetsbrev. Provtagningsanvisningarna har inte ändrats sedan senaste nyhetsbrev men kontroll gentemot den angivna länken rekommenderas.

Remiss för provet nås via följande länk:

http://www.skane.se/sv/Webbplatser/Labmedicin_Skane/Verksamhetsomraden/Klinisk-genetik/Remisser/

Länk till remisser finns också på Analysportalen enligt adress nedan.

Provtagningsanvisningar nås via följande länk:

<http://www.analysportalen-labmedicin.skane.se/viewAnalys.asp?Nr=1736>

Läs om biobanken på SFH:s hemsida. Om du har ytterligare frågor om biobanken är du välkommen att höra av dig till någon i styrgruppen.

Fortsätt att skicka prover – de kommer till användning !

Markus Hansson markus.hansson@med.lu.se
Ingemar Turesson ingemar.turesson@med.lu.se
Jan Westin jan.westin@medic.gu.se
Hareth Nahi hareth.nahi@karolinska.se

För biobankens styrgrupp

Markus Hansson
Ingemar Turesson